

Gorky bilen boýun egdirmek

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Gorky bilen boýun egdirmek GORKY BILEN BOÝUN EGDİRMEK

«Meniň indi AKP hakda hiç zat aýdasym gelenok!»

Şeý diýdim welin, tanyş-bilişlerim geň galdy.

Ýogsam bolmasa. Meniň beýle djýmegimiň sebäbi, 22 ýyldyr gaýtalanyp duran boş sözleriň hiç üýtgemeyänligi!

Soňky saýlawy Erdogan ikinji tapgyrda gazandy welin, tanyşlarymyň biri sms ugradypdyr:

«Indi başymyza geljekleri görersiň».

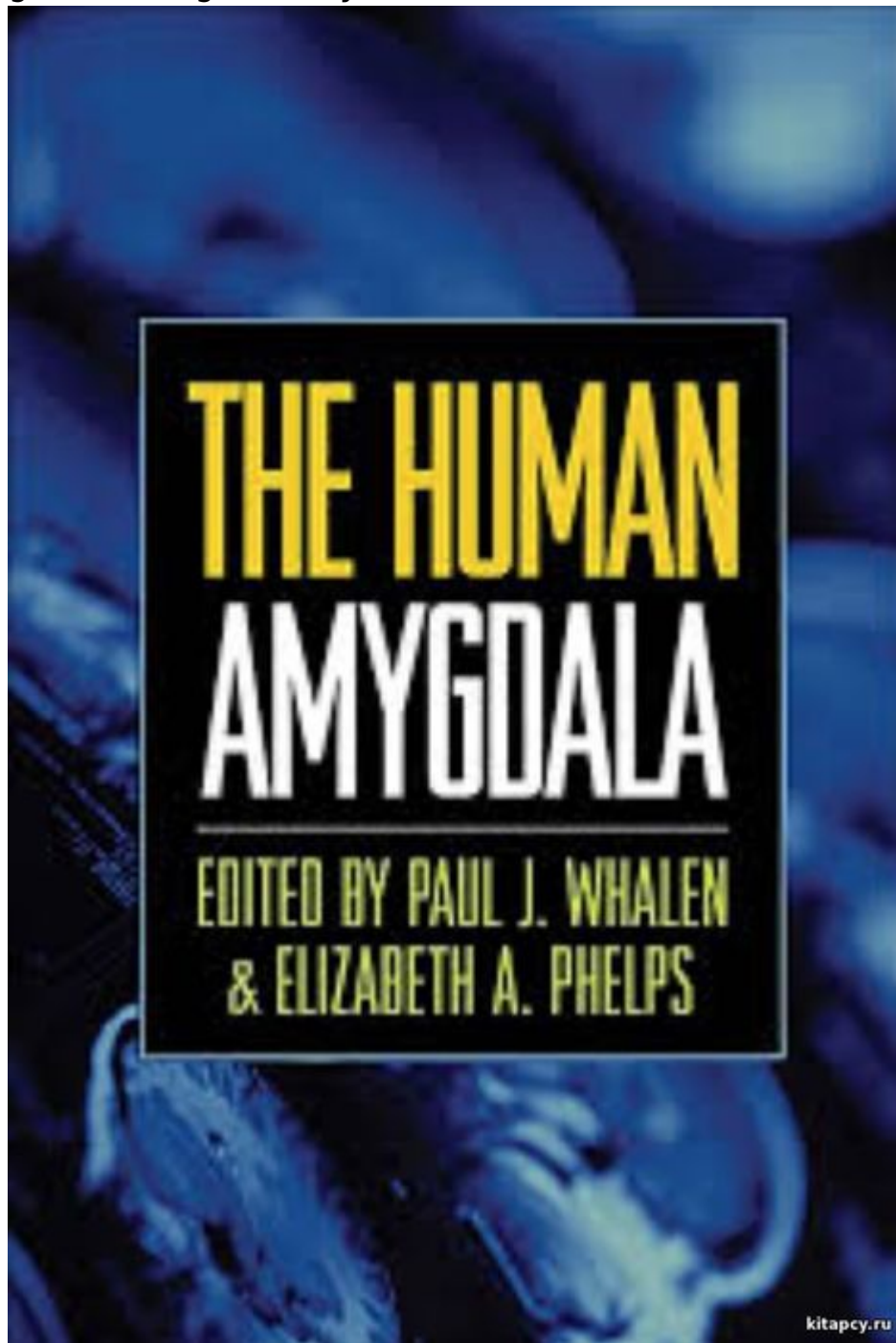
Başymyza geljekler diýmek bilen, onuň göz önüne tutýan zady – şerigat düzgüniniň guruljakdygyna çyny bilen ynanmagy! 22 ýyllap dynuwsyz gaýtalanyp duran gorky çeşmesi şu...

Hepdäniň soňunda dostlarymyň üns merkezinde-de şuňa meňzeş gorkular bardy. Eýse Erdogan HÜDA-PAR partiýasy bilen nämüçin güýç birikdirdi?

Bu soraga syýasy taýdan köp taraply jogap berip bolar. Başda-da ýazyşym ýaly gürrüňim AKP däl! 22 ýyllap gürrüňini etmeli başga bir wawwaly temamyz bar: Oppozisiýa!

Birnäçe ýyl bari yzy tükenmeýän gorkularymyz sebäpli

oppozisiýa garşy hiç kim dil ýarmady we ýarman gelýär. Türkiýäniň esasy meselelerinden biri aslynda oppozisiýa. Hawa, 22 ýyllap meseläniň bir ýoluny tapyp oppozisiýa gelmezliginiň ýeke-täk sebäbi: Gorkularymyz!

* * *

Beýnimizde “amigdala” diýilýän ýer bar. Gorky bilen bir hatarda duýgularyň sazlanýşyndan jogapkär ýer... Adamlarda amigdalanyň birnäçe ruhy näsazlyk bilen ilteşiginiň bardygyny anyklandy. Mysal üçin, yzygiderli aljyraňňy haldaky araçäk şahsy näsazygy barlarda adatdaka garanda çep

amigdala işjeňligi ýokary.

Galyberse-de, sag amigdala näsazlygy sosial işleýiş ukypalaryna täsir edýär. Sosial fobisi bar näsaglarda amigdala işjeňliginiň artýandygy aýdylýar.

Şizofreniýa kesellilerdr sag amigdala çepe garanda has köp. Umuman şeýle.

Käbir maýmynlaryň has aňsat eldekileşdirilýändigini bilýärsiňizmi? «Rheseus» maýmynlary bilen geçirilen ylmy-barlagda amigdalalarynda lezion-näsazlyk tapylan maýmynlaryň sagdyn beýnili maýmynlara garanda howply elementlere hasam garşylyksyz galýandygy görüldi.

A adamlar? Gorky arkaly amigdalanyň oýarylmagy adamlarda nämelere sebäp bolýar? Amigdala howp hasaplaýan närsesiniň ýa-da ýagdaýynyň garşysynda nähili garşylyk berýär?

Munuň syýasy netijä gelmelere edýän täsiri nähili bolýar?

Christophe André

KORKUNUN PSIKOLOJİSİ

Fobiler, Korkular, Kaygılar

Fransızcadan çeviren: İsmail Yavaş

kitapy.ru

* * *

Gorky – ýokanç kesel ýaly duýgy. Adaty ýolukmalaryň mün
essesindenem köp. Mysal üçin, sosial mediýada bir pikiriň
töwereginde birleşen adamlaryň emele getirýän ýaňy gorkynyň
sakasyna öwrüldi. Hiç bir tarapdan ynandyryjylygy ýok sözler
hiç hili seljerilmezdan ýyldyrym çaltlygynda ýaýraýar.
Pikirdeş adamlaryň şolar ýaly ýagdaýda gorkmagy «pandemiýa»
ýol açýar...

Munuň şeýledigini bilýän adamlar gorkynyň üstünden «ynanç»
ýaýradýar...

Ýigrimi iki ýyllap häkimiýet başynda oturan partiýanyň ýene bir gezek saýlawlarda üstün çykanlygyndan gorkan tanşymyň beren garşylygy munuň netijesi: «Şerigat gelýär!»

Adamlaryň şu tarapyny bilen «Cambridge Analytica» ýaly şereketler şol manipulirleme tehnikasyny» ulandy, häzirem ulanýar. Meselem, saýlawçynyň nämeden gorkýandygyny bilip, soňa görä maglumaty öňünde goýýar! Soňky saýlawda häkimiýetdäki partiýanyň garşysyna gidýänleriň HÜDA-PAR/Hizbullah, oppozisiýa garşy gidýänleriňem Kandil/PKK gorkusyny sanjym edýändiklerini gözümüz bilen gördük, başymyzdan geçirdik. Galp maglumatlar ýaýradyldy duruldy. Gorkýanlar bilen gorkuzylýanlar partiýasyna dört el bolup ýapyşdy. Saýlawda gidesi gelmeýänlerem ylgap ses bermäge gitdi.

Meniň ýaly hakykaty öňe sürýänlerem her hili myjabata uçrady. Ine, hepdäniň ahyrynda tanyş-bilişler bilen özara gürrüňimiziň aýlanyp-dolanyp «AKP-den gorkulmagyna» gelende, men şol sözi diýdim: «Meniň indi AKP hakda hiç zat aýdasym gelenok!»

Ýigrimi iki ýyl bäri bu gorky syýasaty gutarmady, gutarjaga-da meňzänok. AKP-niň nähiligini, nämäni etmedigini we etmejegini 22 ýylda şindizem öwrenmedikmi?

Asyl gürrüňi edilmeli zat – oppozisiýa dälmi? AKP gorkusyndan ýaňa oppozisiýanyň hiç gürrüňini edemzok pikir alyşamzok. Munuň soňuna nokat goýsak gowy bolmazmy? Pikirleniş dünýämiziň göýdükleşdirilýändigini hiç kim görenokmy?

Oppozisiýanyň gorkusy arkaly bizi boýun egdirmekleriniň soňuna nokat goýmak gerek.

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetesi, 22.08.2023 y. Publisistika